

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤

**សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន
សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ស្តីពីសំណុំរឿង ០០៤**

វិធាន ៥៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងសម្រាប់ អ.វ.ត.ក តម្រូវថា ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមដែលធ្វើឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវតែសម្ងាត់ ប៉ុន្តែក៏ចែងផងដែរថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអាច “ផ្តល់ជូនសាធារណជននូវសេចក្តីសង្ខេប អំពីគោលបំណងនៃព័ត៌មានដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានទាំងនោះបាន”។ ទន្ទឹមនេះ ដោយមានការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះនិងសាក្សី សិទ្ធិរបស់ជនសង្ស័យដែលមានសិទ្ធិទទួលបានសច្ចៈការណ៍នៃនិរទេស និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងវិធាននានាដែលកំណត់ថា កិច្ចស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើឡើងដោយសម្ងាត់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសូមផ្តល់នូវព័ត៌មានដូចខាងក្រោម។

ថ្ងៃនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ដោយស្នើឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរទៅលើអំពើហិង្សាផ្លូវភេទ ឬយេនឌ័រ រួមទាំងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ នៅតាមបណ្តាស្រុកសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតនៅក្រោមកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលជាផ្នែកនៃសំណុំរឿងនេះ។ បទចោទប្រកាន់ក្នុងនោះរួមមាន អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងឧទាហរណ៍ អំពើរំលោភសេពសន្ថវៈជាក្រុមរហូតដល់៨០គូ ដែលបានធ្វើឡើងតាមរយៈអាពាហ៍ពិពាហ៍តែមួយ។ ការចោទប្រកាន់ក៏មានបញ្ចូលផងដែរនូវអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈនៅមុនពេលសម្លាប់ និងអំពើហិង្សាខាងផ្លូវភេទនៅក្រៅបរិបទនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ រួមទាំងជាតួយ៉ាង ស្ត្រីត្រូវបានគេរំលោភមុនសម្លាប់ និងតួយ៉ាងផ្សេងទៀតដែលស្ត្រី ដែលបានរាយការណ៍អំពីអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈទាំងនេះនៅក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម ត្រូវបានគេសម្លាប់ចោលជាបន្តបន្ទាប់។ ព័ត៌មានបឋមដែលយើងមាននាពេលនេះបញ្ជាក់ថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ អំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ និងអំពើហិង្សាខាងផ្លូវភេទ ដូចបានចោទប្រកាន់ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម និងបានកើតឡើងនៅក្នុងតំបន់នានាដែលជនសង្ស័យដែលគេបានស្គាល់ឈ្មោះនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ គឺជាអ្នកកាន់មុខនាទីជាអ្នកបញ្ជា ឬនយោបាយដ៏មានឥទ្ធិពល។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានស្នើសុំ ហើយថ្ងៃនេះក៏សូមស្នើឱ្យការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បន្តស៊ើបសួរទៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់នេះបន្ថែមទៀតនិងអំពីការទាក់ទងណាមួយទៅនឹងជនសង្ស័យ ដូចដែលមានឈ្មោះទាំងនោះ។

ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះ មានមូលដ្ឋាននៅលើភស្តុតាងថ្មីដែលបានក្លាយទៅជាឯកសារដែលអាចរកបានចាប់តាំងពីពេលដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៤មក។ ភស្តុតាងថ្មីនេះមាននៅក្នុងការដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់ជនរងគ្រោះជាច្រើន នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ និងនៅក្នុងចម្លើយភស្តុតាង ដែលកំពុងតែប្រមូលបានជាបន្តបន្ទាប់ពីជនរងគ្រោះដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសំណុំរឿង០០៤ ដែលកំពុងតែដំណើរការ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការវិភាគដោយយកចិត្តទុកដាក់លើព័ត៌មាននៅក្នុងអំឡុងពេលប៉ុន្មានខែកន្លងមកនេះ ជឿជាក់ថា ការលើកឡើងនៃចោទប្រកាន់លើអង្គហេតុទាំងឡាយ ដែលមាននៅក្នុងភស្តុតាងថ្មីនេះ បង្កើតបានជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិដែលរួមមាន៖ ការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើមនុស្សឃាត ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទារុណកម្ម ការរំលោភសេពសន្ថវៈ ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និង អំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត។ អំពើទាំងនេះក៏បង្កើតបានជា អំពើមនុស្សឃាត និង អំពើទារុណកម្ម ដែលជាការរំលោភទៅលើក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ១៩៥៦ ផងដែរ។

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក៏សូមរំលឹកផងដែរដល់សាធារណៈជនថា ជនសង្ស័យគ្រប់រូបទាំងអស់មានសិទ្ធិត្រូវបានសន្មតថាមិនទាន់មានទោសនៅឡើយរហូតទាល់តែតុលាការរកឃើញថាមានទោស (សច្ចាធារណ៍និរទោស) និងថា សំណុំរឿងលេខ០០៤ កំពុងតែស្ថិតនៅក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរនៅឡើយ។ ភស្តុតាងថ្មីនឹងបន្តលេចចេញមក ហើយដូចគ្នាទៅនឹងកិច្ចស៊ើបសួរនឹងការស៊ើបសួរលើសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌណាមួយផ្សេងទៀតដែរ ជាសំខាន់គឺត្រូវជៀសវាងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន រហូតទាល់តែកិច្ចស៊ើបសួរត្រូវបានចប់សព្វគ្រប់សិន ហើយជនសង្ស័យតាមរយៈមេធាវីការពារក្តីរបស់ខ្លួន ត្រូវបានផ្តល់ជូននូវសិទ្ធិដើម្បីធ្វើការស្តាប់ចម្លើយនៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ក៏ទទួលស្គាល់ផងដែរថា យុត្តិធម៌ត្រូវតែធ្វើឱ្យបាន ទាំងឆាប់រហ័ស និងទាំងមានប្រសិទ្ធភាពផង ហើយជនរងគ្រោះទាំងឡាយដោយសារពីឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ បានរង់ចាំយុត្តិធម៌ ជាង៣៥ឆ្នាំ មកហើយ។ ដូច្នេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ នឹងបន្តគាំទ្រថា ការស៊ើបសួរ និងការចោទប្រកាន់ណាមួយដែលជាលទ្ធផលលេចចេញពីការស៊ើបសួរនេះ ត្រូវផ្តោតទៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលទាក់ទងដោយផ្ទាល់បំផុតទៅនឹងជនសង្ស័យ/ជនត្រូវចោទ។ ដើម្បីពន្លឿន និងបញ្ចប់ដំណើរការយុត្តិធម៌នៅ អ.វ.ត.ក ឥឡូវនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានដាក់សំណើសុំឱ្យធ្វើការកែប្រែលើវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលឥឡូវនេះកំពុងតែពិចារណាដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យមានការ កាត់បន្ថយទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មមួយចំនួនដែលស្ថិតនៅក្រោមការស៊ើបសួរ ដែលប្រការនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ជឿជាក់ថា នឹងមានការកាត់បន្ថយនូវពេលវេលាដ៏ច្រើនដែលត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរលើសំណុំរឿង ០០៤។

ចុងបញ្ចប់នេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទទួលស្គាល់នូវសេចក្តីក្លាហានរបស់សាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលជាជនរងគ្រោះទាំងឡាយដែលបានមកផ្តល់ភស្តុតាងដ៏សំខាន់នេះជូនដល់មន្ត្រីអ្នកស៊ើបអង្កេតនានានៃអ.វ.ត.ក។ នៅក្នុងយុទ្ធនាការស្តីពីជម្លោះប្រដាប់អាវុធ និងអំពើឃោរឃៅនៅក្នុងពិភពលោកនេះ វាគឺជាបាតុភូតមួយដែលកើតឡើងសារជាថ្មីឡើងវិញ ដោយគេមិនបានរាយការណ៍ឱ្យបានទូលំទូលាយនោះទេ។ ជនរងគ្រោះគ្រប់រូបទាំងអស់ដោយសារអំពើហិង្សាបែបនេះ បានទទួលរងនូវស្នាមរបួសខាងផ្លូវចិត្ត ហើយជាញឹកញាប់គឺខាងផ្លូវកាយដោយសារតែឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ អស់មួយជីវិត។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងក៏ទទួលស្គាល់ផងដែរថា គឺជាករណីយកិច្ចដ៏ឧឡារិករបស់យើងដែលត្រូវធ្វើនូវអ្វីទាំងអស់ដែលយើងអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីធានាសន្តិសុខផ្លូវកាយ ហើយកង្វល់ឯកជនរបស់ជនរងគ្រោះទាំងនេះត្រូវបានគេគោរព ហើយនិង ការពិតអំពីការឈឺចាប់របស់ពួកគេទាំងនេះត្រូវបានគេទទួលស្គាល់។